תוספתא · מהדורת ליברמן · סדר מועד

# תוספתא חגיגה (ליברמן)

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# תוספתא חגיגה (ליברמן)

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספתא-חגיגה-ליברמן/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

# תוכן העניינים

**פרק א** ..... 4
**פרק ב** ..... 5
**פרק ג** ..... 8

# פרק א

א הטמא פטור מן הראיה, שנ' ובאת שמה והבאתם שמה, בראוי ליכנס לעזרה, יצא טמא, שאין ראוי ליכנס לעזרה. יוחנן בן רחביי אמ' משם ר' יהודה אף הסומא, שנאמ' יראה, פרט לסומא. השיב ר' על דברי יוחנן בן רחביי, הכריעו חכמים לסייע דברי ר' יהודה. וחנה לא עלתה.

ב קטן יוצא בעירוב אמו, וחייב בסוכה, ומערבין עליו מזון שתי סעודות בעירובי תחומין. יודע לנענע, חייב בלולב, יודע להתעטף, חייב בציצית, יודע לדבר, אביו מלמדו שמע ותורה ולשון קודש, ואם לאו, ראוי לו שלא בא לעולם. יודע לשמר תפליו, אביו לוקח תפלין אליו. כיצד בודקין אותו, מטבילין אותו ונותנין לו חולין לשם תרומה, יודע לשמר גופו, אוכלין על גופו טהרות, ידיו, אוכלין על ידיו טהרות, יודע לפרוש חוקו, חולקין לו על הגורן, יש בו דעת לישאל, ספיקו ברשות היחיד טמא, ברשות הרבים טהור, יודע לשחוט, שחיטתו כשירה, יכול לוכל כזית דגן, פורשין מצואתו וממימי רגליו ארבע אמות, כזית צלי, שוחטין עליו את הפסח, ר' יהודה אומ' לעולם אין שוחטין עליו את הפסח אלא אם יודע הפרש אכילה. אי זו היא הפרש אכילה, כל שנותנין לו ביצה ונוטלה, אבן וזורקה.

ג תינוקת שהביאה שתי שערות, חייבת בכל מצות האמורות בתורה, או חולצת, או מתיבמת. וכן תינוק שהביא שתי שערות, חייב בכל מצות האמורות בתורה, ראוי להיות בן סורר ומורה, נתמלא זקנו, ראוי לעשות שליח צבור לעבור לפני התיבה, ולישא את כפיו. אבל אין חולק בקדשי מקדש עד שיביא שתי שערות, ר' אומ' אומ' אני עד שיהא בן עשרים שנה, שנ' ויעמידו את הלוים מבן עשרים שנה ומעלה לנצח על מלאכת בית ה'.

ד בית שמיי או' מרובה מדת הראיה ממדת חגיגה, ראיה כולה לגבוה, מה שאין כן בחגיגה, בית הלל או' מרובה מדת חגיגה ממדת ראיה, חגיגה נוהגת לפני דבור ולאחר דבור, מה שאין כן בראיה. שלש מצות נוהגות ברגל, אילו הן, ראיה, חגיגה, ושמחה. יש בראיה מה שאין בשתיהן, ראיה כלה לגבוה מה שאין כן בשתיהן, חגיגה נוהגת לפני דיבור ולאחר דבור מה שאין כן בשתיהן, שמחה נוהגת באנשים ובנשים, ונוהגת כל שבעה, מה שאין כן בשתיהן. אי זו היא ראיה, אילו עולות הבאות לראיה, אי זו היא חגיגה, אילו שלמים הבאין לחגיגה. אם יש לו להביא מתוך ביתו, הרי זה מביא, ואם לאו, משתתף הוא עם אחרים, ובלבד שלא יפחות מכשיעור. זה וזה קרוין חגיגה. אמ' ר' שמעון בן לעזר לא נחלקו בית שמיי ובית הלל על עולות הבאות לעולם שלא יביא אלא מן החולין, ועל שלמים הבאין בשאר ימות השנה שאם רוצה לסמוך מן המעשר, סומך.

על מה נחלקו, על חגיגת יום טוב עצמ', שבי' שמאי אומרין יביא הכל מן החולין, ובית הלל אומרין יבא חובתו מן החולין, ואם רצה לסמוך מן המעשר, סומך, ושאר כל ימות השנה יביא חובתו מן החולין.

ה ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות ובמעשר בהמה, כהנים, בחטאת ואשם בבכור בחזה ובשוק, אבל לא בעופות ולא במנחות, נזיר יוצא באילו. בין שלו בין של אחרים, ובלבד שיאכל מן הזבח כל שבעה.

ו אין מביאין תודה בחג המצות, מפני חמץ שבה, ולא בעצרת, מפני שהוא יום טוב, אבל מביאין תודה בחג הסוכות, ויוצא בה ידי חובתו, ר' שמעון אומ' אין מביאין תודה בחג הסוכות, שכל שבא בחג המצות בא בחג השבועות ובחג הסוכות, תודה שאינה באה בחג המצות, אינה באה לא בחג השבועות ולא בחג הסוכות, ר' לעזר בי ר' שמעון אומ' תודה באה בחג הסוכות, ויוצא בה ידי חובתו משם שמחה, ואין יוצא בה ידי חובה משם חגיגה.

ז עבר הרגל ולא חג, אינו חייב באחריותו, ועל זה נאמ' מעות לא יוכל לתקון וגו' ואומ' לוה רשע ולא ישלם צדיק חונן ונותן. ר' שמעון בן מנסיא אומ' גנב אדם יכול שיחזיר גניבו, גזל יכול שיחזיר גזילו, בא על אשת איש ופסלה מתחת ידי בעלה, נטרד והלך לו מן העולם, ועל זה נאמ' מעות לא יוכל לתקון.

ח ר' שמעון בן יוחיי אומ' אין אומ' בקרו גמל זה שמא יש בו מום, בקרו חזיר זה שמא יש בו מום, אין מבקרין אלא תמימים, ואי זה זה, זה תלמיד חכם שפרש מן התורה, ועל זה נאמ' מעות לא יוכל לתקון, ואומ' לוה רשע ולא ישלם, ר' יהודה אומ' עליו הוא אומ' כצפור נודדת מקינה, ואו' מה מצאו אבותיכם בי עול וגו'.

ט התיר נדרים פורחין באויר, ואין להם על מי שיסמוכו, אבל חכם מתיר לפי חכמתו. הלכות שבת, חגיגות, ומעילות, כהררין תלוין בסערה, מקרא מועט והלכות מרובות, אין להן על מי שיסמוכו. מיכן היה ר' יהושע או' צבתא בצבתא מתעבדא, צבתא קדמיתא מה הות, הא לוי בריה הוות. הדינין העבודות והטהרות והטמאות והעריות, מוסף עליהן הערכין והחרמין וההקדשות, מקרא מרובה, מדרש והלכות מרובות, יש להן על מי שיסמוכו. אבא יוסה בן חנן אומ' אילו שמונה מוקצעי תורה גופי הלכות.

## פרק ב

א אין דורשין בעריות בשלשה, אבל דורשין בשנים, ולא במעשה בראשית בשנים, אבל דורשין ביחיד, ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו. מעשה ברבן

יוחנן בן זכיי שהיה רכוב על החמור, והיה ר' לעזר בן ערך מחמיר אחריו, אמ' לו, ר', שנה לי פרק אחד במעשה מרכבה, אמ' לו לא כך אמרתי לך מתחילה שאין שונין במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו, אמ' לו מעתה ארצה לפניך, אמ' לו אמור. פתח ר' לעזר בן ערך ודרש במעשה מרכבה, ירד רבן יוחנן בן זכיי מן החמור, ונתעטף בטליתו, וישבו שניהם על גבי האבן תחת הזית, והרצה לפניו, עמד ונשקו על ראשו, ואמ' ברוך ה' אלהי ישראל אשר נתן בן לאברהם אבינו שיודע להבין ולדרוש בכבוד אביו שבשמים, יש נאה דורש ואין נאה מקיים, נאה מקיים ואין נאה דורש, לעזר בן ערך נאה דורש ונאה מקיים, אשריך, אברהם אבינו, שאלעזר בן ערך יצא מחלציך, שיודע להבין ולדרוש לכבוד אביו שבשמים.

ב ר' יוסה בן יהודה או', ר' יהושע הרצה לפני רבן יוחנן בן זכיי, ר' עקיבא הרצה לפני ר' יהושע, חנניה בן כינאי הרצה לפני ר' עקיבא.

ג ארבעה נכנסו לפרדס, בן עזיי ובן זומא אחר ור' עקיבא. אחד הציץ ומת, אחד הציץ ונפגע, אחד הציץ וקיצץ בנטיעות, ואחד עלה בשלום וירד בשלום. בן עזיי הציץ ומת, עליו הכת' או' יקר בעיני ה' המותה לחסידיו, בן זומא הציץ ונפגע, עליו הכת' או' דבש מצאת אכול דייך וגו', אלישע הציץ וקיצץ בנטיעות, עליו הכתו' אומ' אל תתן את פיך לחטיא את בשריך וגו'.

ד ר' עקיבה עלה בשלום וירד בשלום, עליו הכתו' או' משכני אחריך נרוצה וגו'.

ה משל למה הדבר דומה, לפרדס של מלך ועלייה בנויה על גביו, מה עליו על אדם, להציץ, ובלבד שלא יזין את עיניו ממנו. ועוד משלו משל למה הדבר דומה, לאיסתרטא העוברת בין שני דרכים, אחד של אור ואחד של שלג, הטה לכן נכוה באור, הטה לכן נכוה בשלג, מה עליו על אדם, להלך באמצע, ובלבד שלא יהא נוטה לא לכן ולא לכן.

ו מעשה בר' יהושע שהיה מהלך באסתרטא, והיה בן זומא בא כנגדו, הגיע אצלו ולא נתן לו שלום, אמ' לו מאין לאין, בן זומא, אמ' לו צופה הייתי במעשה בראשית, ואין בין מים העליונים למים התחתונים אפילו טפח, שנ' ורוח אלים מרחפת על פני המים ואומ', כנשר יעיר קנו וגו', מה נשר זה טס על קנו נוגע ואינו נוגע, כך אין בין מים העליונים למים התחתונים אפי' טפח. אמ' להם ר' יהושע לתלמידיו, כבר בן זומא מבחוץ. לא היו ימים מועטים עד שנסתלק בן זומא.

ז כל המסתכל בארבעה דברים ראתוי לו כאילו לא בא לעולם, מה למעלה, מה למטה, מה לפנים, מה לאחור. יכול קודם למעשה בראשית, ת"ל למן היום אשר ברא אלים אדם על הארץ, יכול עד שלא נבראו סדרי תקופות, ת"ל ולמקצה השמים ועד קצה השמים,

מה ת"ל למן היום אשר ברא אלים אדם על הארץ, מן היום אשר ברא אלים אדם על הארץ אתה דורש, ואי אתה דורש מה למעלה, ומה למטה, מה היה, ומה עתיד להיות.

**ח** מימיהן לא נחלקו אלא על הסמיכה. חמשה זוגות הן, שלשה מזוגות הראשונים שאמרו שלא לסמוך, ושנים מזוגות האחרנים שאמרו לסמוך, היו נשיאים, ושנים להן, אבות בית דין דברי ר' מאיר, ר' יהודה או' שמעון בן שטח נשיא, יהודה בן טבאי אב בית דין.

**ט** אמ' ר' יוסי כתחלה לא היתה מחלוקת בישראל, אלא בית דין של שבעים ואחד היה בלשכת הגזית, ושאר בתי דינין של עשרים עשרים ושלשה היו בעיירות שבארץ ישראל. שני בתי דינין של שלשה, שלשה היו בירושלם, אחד בהר הבית, ואחד בחיל. נצרך אחד מהן, הולך אצל בית דין שבעירו, אין בית דין בעירו, הולך אצל בית דין הסמוך לעירו, אם שמעו, אמרו להן, ואם לאו, הוא ומופלא שבהן באין לבית דין שבהר הבית, אם שמעו, אמרו להן, ואם לאו, הוא ומופלא שבהן באין לבית דין שבחייל, אם שמעו, אמרו להן, ואם לאו, אלו ואלו באין לבית דין שבלשכת הגזית. אע"פ שהו של שבעים ואחד אין פחות מעשרים ושלשה, נצרך אחד מהן לצאת, רואה אם יש שם עשרים ושלשה יוצא, ואם לאו, אין יוצא עד שיהו שם עשרים ושלשה. היו יושבין מתמיד של שחר עד תמיד של בין הערבים, ובשבתות ובימים טובים באין לבית המדרש שבהר הבית, נשאלה הלכה, אם שמעו, אמרו להם, ואם לאו, עומדין במנין, אם רבו המטמאין, [טימ]או, רבו המטהרין, טיהרו. משם הלכה יוצא ורווחת בישראל. משרבו תלמידי שמיי והלל שלא שימשו כל צרכן, הרבו מחלוקות בישראל, ונעשו שתי תורות. ומשם היו יושבין ובודקין, כל מי שהו חכם, ועניו, ושפוי, וירא חטא, ופרק טוב, ורוח הבריות נוחה הימנו, עושין אותו דיין בעירו, משנעשה דיין בעירו, מעלין ומושיבין אותו בהר הבית, ומשם מעלין ומושיבין אותו בחייל, ומשם מעלין ומושיבין אותו ללשכת הגזית. ושם יושבין ובודקין יחסי כהונה, יחסי לויה. כהן שנמצא בו פסול, לובש שחורין ומתעטף שחורין, יוצא והולך לו, ושלא נמצא בו פסול, לובש לבנים ומתעטף לבנים, נכנס ומשמש עם אחיו הכהנים, ויום טוב היו עושין, שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן. ומביא עשירית האיפה משלו, ועובדה בידו, אע"פ שאין המשמר שלו. אחד כהן גדול ואחד כהן הדיוט שעבדו עד שלא הביאו עשירית האיפה שלהן, עבדתן כשירה.

**י** אי זו היא סמיכה שנחלקו עליה, בית שמיי או' אין סומכין ביום טוב, ושלמים החוגג בהן סומך עליהן מערב יום טוב, בית הלל או' מביאין שלמים ועולות וסומכין עליהן. אמרו בית הלל ומה אם בשעה שאי אתה מותר לעשות להדיוט, את מותר לעשות לגבוה,

שעה שאתה מותר לעשות להדיוט, אי אתה מותר לעשות לגבוה. אמרו להם בית שמיי נדרים ונדבות יוכיחו, שאתה מותר לעשות להדיוט, ואין אתה מותר לעשות לגבוה. אמרו להם בית הלל לא אם אמרתם בנדרים ונדבות, שאין זמנן קבוע, תאמרו בחגיגה שזמנה קבוע. אמרו להן בית שמיי אף חגיגה פעמים שאין זמנה קבוע, שמי שלא חג ביום טוב הראשון של חג חוגג את כל הרגל ויום טוב האחרון של חג. אבא שאול היה אומרה בלשון אחרת משם בית הלל, ומה אם בשעה שכירתך סתומה כירת רבך פתוחה, שעה שכירתך פתוחה לא תהא כירת רבך פתוחה. דבר אחר, שלא יהא שלחנך מלא ושלחן רבך ריקן.

**יא** מעשה בהלל הזקן שסמך על העולה בעזרה וחברו עליו תלמידי שמיי. אמ' להם בואו וראו שהיא נקבה, וצריך אני לעשותה זבחי שלמים, הפליגן בדברים והלכו להן, מיד גברה ידן של בית שמיי ובקשו לקבוע הלכה כמותן, והיה שם בבא בן בוטא, שהוא מתלמידי בית שמיי ויודע שהלכה כדברי בית הלל בכל מקום, הלך והביא את כל צאן קידר והעמידן בעזרה, ואמ' כל מי שצריך להביא עולות ושלמים יבוא ויטול ויסמוך, באו ונטלו את הבהמה, והעלו עולות, וסמכו עליהן. בו ביום נקבעה הלכה כדברי בית הלל, ולא ערער אדם בדבר.

**יב** שוב מעשה בתלמיד אחד מתלמידי בית הלל שסמך על העולה, מצאו תלמיד אחד מתלמידי שמיי, אמ' לו מה זה סמיכה, אמ' לו מה זה שתיקה, שתקו בנזיפה.

**יג** עצרת שחל להיות בשיני, או בחמשי, או בששי, או באחד מכל ימי השבת, בית שמיי או' יום טבוח ביום של אחריה, בית הלל אומ' אין לה יום טבוח. ומעשה שמת אלכסא בלוד, ובאו אנשי העיר להספידו, אמ' להם ר' טרפון צאו, אין מספידין ביום טוב.

## פרק ג

**א** אי זו היא חזקה, כל שעקר רגליו מן המים. עודהו רגליו במים, טבל לקל שבהן והוחזק לחמור שבהן, מה שעשה עשוי.

**ב** הטובל על מנת לעלות מטומאה לטהרה, הרי זה טהור בכולן. הטובל, אם נתכוון טהור ואם לאו, טמא, אבל המטביל את ידיו, בין כך ובין כך ידיו טהורות.

**ג** רבן גמליאל היה אוכל על טהרת חולין כל ימיו, והיתה מטפחתו מדרס לקודש, אנקלוס הגר היה אוכל על טהרת הקודש כל ימיו, והיתה מטפחתו מדרס לחטאת.

ד חומר בקודש מבתרומה, שמטבילין כלים בתוך כלים, כוסות בתוך כוסות, תמחויין בתוך תמחויין, בתרומה, אבל לא בקדש. בקדש נותן לתוך הסל, או לתוך גרגותני, ומטביל, אבא שאול או' כך היו עושין בתרומה, אבל לא בקודש.

ה אחורים, ותוך, ובית הצביעה, בתרומה, אבל לא בקדש. אמ' ר' יוסה זה לשון כפול, כל שיש לו אחורים ותוך, יש לו בית הצביעה, כל שאין לו אחורים ותוך, אין לו בית הצביעה.

ו הנושא את המדרס נושא את התרומה, אבל לא את הקדש. כיצד, היו סנדליו טמאין, ונושא חבית של תרומה על כתיפו, ואין עושין כן בקודש. בגדי אוכלי תרומה מדרס לקודש. ולא כמידת הקדש מדת התרומה, שבקדש מתיר ומטביל ומנגיב ואחר כך קושר, ובתרומה קושר ואחר כך מטביל. אחד קדשי מקדש ואחד קדשי הגבול בכך.

ז כלים הנגמרין בטהרה, אפי' בעזרה, צריכין טבילה לקודש, אבל לא לתרומה. כיצד, סלת שנתערבה בביסא ונגע טבול יום במקצתה, פסל את כולה, בתרומה לא פסל אלא מקום מגעה. הקרקע אינו מצרף לא את הקודש ולא את התרומה, הכלי מצרף מה שבתוכו לקודש, אבל לא לתרומה.

ח הרביעי בקודש פסול, והשלישי בתרומה.

ט ובתרומה אם נטמאת אחת מידיו חברתה טהורה, ובקודש מטביל את שתיהן. אין מטביל את הטהורה בפני עצמה, ואת הטמאה בפני עצמה, אלא מטביל שתיהן כאחת.

י הטובל את אחת מהן, ועשה טהורות, כל הטהרות שנעשו בטהרה עד שלא יטביל שנייה, טמאות. שהיד מטמא את חברתה לטמא בקודש דברי ר', ר' יוסה בר' יהודה או' לפסול בקודש.

יא אוכלין אוכלין נגובין בידים סואבות בתרומה, אבל לא בקודש.

יב אמ' ר' חנינא בן אנטיגנוס וכי יש נגובין בקודש, אלא תוחב את החררה בכוש, או בקיסם, ואוכל עמה זית, או בצל, בתרומה, אבל לא בקודש.

יג חומר בקודש מבתרומה ומבחטאת, שהכל נאמנין על החטאת, ואין הכל נאמנין לא על הקדש ולא על התרומה.

יד חומר בחטאת, שהטהור לקדש ולתרומה טמא לחטאת.

טו יש מנין לקודש ולתרומה, ואין מנין לחטאת. אונן אסור במעשר, ומותר בתרומה ובפרה.

טז טבול יום אסור בתרומה, ומותר במעשר ובפרה.

יז מחוסר כפרה אסו' בפרה, ומותר במעשר ובתרומה.

יח אמ' ר' יוסה מנין לרביעי בקודש שהוא פסול, ודין הוא, ומה מחוסר כפורים שאין פסול בתרומה, פסול בקודש, רביעי שפסול בתרומה, אינו דין שפוסל. למדנו לשלישי מן הכת', ולרביעי מקל וחומר.

יט אמ' ר' נחמיה מפני מה הכל נאמנין על החטאת, ואין הכל נאמנין על הקודש ולא על התרומה, שלא יהא כל אחד או' הריני בונה מזבח לעצמי, הריני שורף פרה לעצמי, שנ' ואתה ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל דבר המזבח, או לכל דבר המזבח, יכול אף לתרומה ולתרומת מעשר וחלה, ת"ל ולמבית לפרכת, מה מבית לפרכת מיוחד שאין לדעתן של ישראל, יצאת תרומה ותרומת מעשר וחלה שהו לדעתן של ישראל.

כ ר' יהודה או' והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה, שהכל נאמנין על שמירתה.

כא ספק רשות עם הארץ, מדרסו, וחצצו, והסיטו, טהורין לחולין, וטמאין לתרומה.

כב שש מעלות בחטאת. ממלאין ומקדשין מי חטאת בכל מקום. מביאין מי חטאת ואפר חטאת ממקום למקום. עם הארץ שאמר טהור אני לחטאת מקבלין אותו. כלים הללו טהורין לחטאת מקבלין אותן הימנו. טבל להזות ולא הזה, הרי זה אוכל בתרומות לערב.

כג ראו בידיו מי חטאת ואפר חטאת, אוכלין על גביו טהרות, ועל גב בגדיו ועל גב סנדליו.

כד עם הארץ שהביא כלים לחטאתו, חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו.

כה הביא לתרומתו, אין חבר לוקח ממנו לא לחטאתו ולא לתרומתו.

כו הביא לחטאתו ולתרומתו, של חטאת חבר לוקח הימנו לחטאתו ולתרומתו, לתרומתו, אין חבר לוקח הימנו לא לחטאתו ולא לתרומתו.

כז חבר שאמ' לעם הארץ הבא כלים לחטאתי, חבר לוקח הימנו לחטאתו ולתרומתו, לתרומתו, אין חבר לוקח הימנו לא לחטאתו ולא לתרומתו. הביא לחטאתי ולתרומתי, של חטאת חבר לוקח הימנו, בין לו ובין לאחר, ובלבד שלא יערים, ואם הערים הרי אילו טמאין.

כח עם הארץ שאמר כלים אילו הבאתים לחטאתי, ונמלכתי עליהן לתרומתי, הואיל ונתייחדו ברשות עם הארץ הרי אילו טמאין.

כט מן המודיעין ולפנים נאמנין על כלי חרס דקים לקודש, מן המודיעים ולחוץ אין נאמנין.

ל ביהודה נאמנין על טהרת יין ושמן כל השנה, אבל לא על התרומה, בשעת הגיתות והבדים אף על התרומה. קודם לגיתות והבדים שבעים יום נאמנין על הקודש, ועל המדומע, ועל הקנקן, אבל לא על התרומה, בשעת הגיתות והבדים, אף על התרומה.

**לא** נאמנין על היין בשעת היין, ועל השמן בשעת השמן, אבל לא על היין בשעת השמן, ולא על השמן בשעת היין.

**לב** עברו הגיתות והבדים, חזרו לאיסורן. הביאו לו חבית יין של תרומה לא יקבלה הימנו אלא אם כן אמ' לו יש לי בתוכה רביעית קודש. הביאה לו לגת הבאה, אע"פ שמכירה שהיא היא לא יקבלה ממנו.

**לג** מעשה בר' טרפון שהיה מהלך בדרך, מצאו זקן אחד, אמ' לו מפני מה בריות מרננות אחריך, והלא כל דבריך אמת וישר הן, אלא שאתה מקבל תרומה בשאר ימות השנה מכל אדם, אמ' ר' טרפון, אקפח את בני, אם לא הלכה בידי מרבן יוחנן בן זכיי שאמ' לי מותר אתה לקבל תרומה בשאר ימות השנה מכל אדם, עכשיו בריות מרננות אחרי, גוזר אני עלי שאיני מקבל תרומה בשאר ימות השנה מכל אדם, אלא אם כן יאמר לי יש לי בתוכה רביעית קודש.

**לד** הגבאין שנכנסו לבית, וכתבו עליו מבחוץ כל שבבית טהור, נאמנין על טהרת החטאת, ואין נאמנין על טהרת תרומה. ובירושלם נאמנין על טהרת כל הכלים לקודש, אבל לא לתרומה, ובשעת הרגל אף על התרומה.

**לה** הלוקח כלים מאומני עם הארץ, והמוסר כלים לאומני עם הארץ, נאמנים על טהרת החטאת, ואין נאמנין על טהרת תרומה. שלחן שנטמא מטבילין אותו בזמנו, ואפילו בשבת. מעשה והטבילו את המנורה ביום טוב, והיו צדוקין אומ' בואו וראו פרושין שמטבילין מאור הלבנה.

חסלת מסכתא וסליק סדרא

מסכתא תרי עשר פרקי שתין ותרין